No. 121. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag 1 Augustus.

De grondwet van 1815 vervallen beschouwd door de Staten van Gelderland.

Weinig dachten wij, bij het schrijven van ons artikel: *De nieuwe grondwet*, (zie de *Arnhemsche Courant* van den 7den julij, dat de daarin voorgestelde beschouwing weldra daadzakelijk zou worden beaamd door een zoo achtbaar ligchaam als dat der provinciale staten van Gelderland. In het genoemde artikel, namelijk, meenden wij niet te mogen ontveinzen, dat, nu door de plegtige erkenning van eenen koning der Belgen, de koning der Nederlanden afstand gedaan had van het grootste gedeelte des koningrijks, waarvoor de grondwet van 1815 gemaakt was, die grondwet, door en voor eene andere natie gemaakt, thans ook juridisch was vervallen, en er een nieuw contract moest worden gesloten tusschen degenen die getrouw bleven aan het contract, in 1815 aangegaan, doch in 1839 juridisch gedissolveerd. Wij konden denken, dat, het rijk vervallen zijnde, ook de grondwet, voor hetzelve gemaakt, vervallen was; doch wij bevroedden niet dat de staten van Gelderland alzoo denken, laat staan deze denkwijze door hunne handelingen staven zouden. Wij onderstelden niet, dat het kollegie der provinciale staten, hetwelk als staatsligchaam zijn aanzijn ontleent uit de grondwet van 1815, tot staatsregtelijke handelingen overgaan en besluiten nemen zou, waartoe het slechts ten gevolge en krachtens die grondwet bevoegdheid heeft. Wij meenden, dat de leden der provinciale staten, zoo lang zij niet van hunnen eed aan de grondwet ontslagen waren, of er zich van ontslagen verklaarden en aftraden, zich stiptelijk zouden gedragen overeenkomstig de bepalingen der grondwet, voor zoo verre die hunne werkzaamheden en bevoegdheid betroffen.

In die onderstelling, en uit het oogpunt dergenen, die de grondwet van 1815 als nog verbindend beschouwen, toonden wij aan dat de verkiezingen van leden der Tweede Kamer in de vergadering der provinciale staten van Gelderland onlangs gedaan, als grondwettig geschied zijnde, nietig waren. Ten overvloede werd in de *Arnhemsche Courant* betoogd, dat de gouverneurs of commissarissen des konings in de provincie geen *leden* zijnde van de provinciale staten, niet kunnen medestemmen tot de benoeming van leden der Tweede Kamer, die geschieden moet door de provinciale staten en geen anderen. Het laatste voorwendsel, waarmede men dat ongrondwettig en onlogisch medestemmen poogde te verschoonen, het laatste voorwendsel hetwelk men tot explicatie dier ongrondwettigheid aanvoerde, werd in ons nommer van 25 julij, in den brief van G. Z., den vaderlijken ontnomen. Drie jaren geleden, toen het *Handelsblad* nog oppozitionnig was, werd aldaar dezelfde vraag behandeld, en het medestemmen des gouverneurs eveneens ongrondwettig voorgesteld. Geen der ministeriële bladen, zelfs niet het *Handelsblad*, dat men toch onlangs nog zoo diep juridisch en op zulken regtmatigen meesterlijken toon hoorde beweren dat een huwelijk buiten 's lands aangegaan, ook zonder afkondiging hier te lande, in Nederland wettig was, — zelfs dat *Handelsblad* waagde het nu niet de wettigheid te betoogen van het medestemmen der koninklijke commissarissen of gouverneurs in de benoemingen van leden der kamer en der provinciale hoven.

Als onbetwistbaar ongrondwettig, beschouwden wij dan de laatste verkiezingen, in de staten-vergadering van Gelderland gedaan, nietig; en stelden wij eene herkiezing buiten twijfel.

De staten van Gelderland gingen tot die herkiezing niet over. Veelmeer nog; de staten van Gelderland lieten den koninklijken commissaris eveneens, als ware hij lid der vergadering, medestemmen tot het opmaken der nominatie voor de vacature in het provinciale geregtshof van Gelderland, hetgeen evenzeer ongrondwettig is als het medestemmen van wie het ook zij, uitgenomen een lid der provinciale staten, in de verkiezingen voor de kamer. Zoowel de nominatie toch als de verkiezingen moeten, volgens de grondwet, geschieden door de staten der provincie; en dus natuurlijk door niemand anders. Als bestond de grondwettige bepaling niet, als konden de voorschriften der grondwet door eene ministeriële aanschrijving, door een koninklijk besluit of door onderling goedvinden van de koninklijke commissarissen en provinciale staten worden gewijzigd, gingen in de vergadering der provinciale staten van Gelderland den 19den julij 48, en een uur later 49 (van de 90!) leden, benevens een koninklijke commissaris, geen lid der vergadering, over tot het opmaken der nominatie ter vervulling eener vacature in het provinciale hof bestaande.

Doch niet genoeg: in de vergadering der staten, van den 11den julij, stelde de gouverneur voor om over sommige zaken met zitten en opstaan te stemmen; eene wijze van stemming, die, als maatregel van bekorting, veel voor heeft; doch tegen wier invoering in de vergadering der provinciale staten een klein bezwaar scheen te bestaan, namelijk dat de grondwet van 1815 in art. 142 uitdrukkelijk had voorgeschreven: »Over *alle zaken* wordt mondeling en bij hoofdelijke oproeping gestemd; doch bij het doen van keuzen of voordragten van personen, bij besloten en ongeteekende briefjes," stilzwijgend stemmen met zitten en opstaan, hoe aanbevelingswaardig het overigens ook zijn mogt, was ongrondwettig. Hetgeen dan ook, in de vergadering, door eenige leden, met namen de heeren VAN NISPEN VAN PANNERDEN, VAN NISPEN VAN SEVENAAR en THOOFT werd aangevoerd. Doch desniettegenstaande, het voorstel des gouvernements ging door en werd dadelijk in werking gebragt. Ofschoon de heeren VAN NISPEN, die zich, gedurende de geheele zitting, door hunnen ijver en onafhankelijke gezindheid onderscheidden, aanteekening verzochten, dat zij dit besluit niet hadden helpen nemen. Die heeren, namelijk, herinnerden zich den eed, dien zij overeenkomstig art. 138 der grondwet, bij het aanvaarden hunner functiën hadden afgelegd, te weten:

> »Ik zweer dat ik de grondwet van het rijk zal onderhouden, zonder daarvan *op eenigerlei wijze of onder eenig voorwendsel hoe ook* genaamd af te wijken;"

deze heeren meenden zich gevolgelijk steeds te moeten houden aan de grondwet, krachtens welke zij politieke functiën vervulden.

Blijkbaar echter moeten de meesten der overige leden, de meerderheid der staten-vergadering althans, anders over die grondwet denken, en dezelve als niet meer verbindend beschouwen; vermits anders de ongrondwettige verkiezingen en stemming bij zitten en opstaan bezwaarlijk zouden zijn overeen te brengen met hunnen zoo even vermelden eed.

Want wij meenen toch wel te mogen vaststellen, dat de leden onzer provinciale staten niet behooren onder degenen, waarvan JUVENALIS zegt:

> »*Sunt in fortunae qui casibus omnia ponant,*
> *Et nullo credant mundum rectore moveri,*
> *Natura volvente vices et lucis et anni,*
> *Atque ideo intrepidi quaecunque altaria tangunt.*"

TURKIJE.

Konstantinopel, 9 julij. Eergisteren reeds kregen wij berigt van het uitzeilen der Ottomannische vloot onder het bevel van den kapudan-pacha. Deze, bekend door zijne trouw jegens den overledenen sultan en door zijn braaf karakter, kon niet ligt in verdenking van verraad vallen. Men meende dus aanvankelijk dat *Mehemed*, ontevreden over de ongevaarlijke weifelingen der Porte, op eigen hand den oorlog voortzetten en daartoe *Hafiz*-pacha mede overhalen wilde. Spoedig daarop verbreidde zich het gerucht van eenen zeeslag, waarin de Turksche vloot door de Egyptische zou zijn geslagen. Dit bevestigde zich niet. Toen wilde men weten, dat *Ahmed* met de geheele vloot naar *Mehemed-Ali* overgeloopen was of althans overloopen wilde. Dit vond niet meer geloof. De heerschende meening is thans, dat de kapudan-pacha zich naar Rhodus begeven heeft om zich met den seraskier des Taurus-legers te verstaan, omtrent de wijze waarop men de naar zijne meening verraderlijke regering te Konstantinopel zou kunnen omwerpen. De kapudan-pacha wilde, volgens hetgeen hij aan den Franschen admiraal *Lalande* zou gezegd hebben, den jongen monarch bevrijden uit de handen der trouwelooze raadslieden, door welke hij omringd is, en welke hij beschuldigt *Mahmoud* te hebben vermoord. (*Allg. Zeit.*)

— Volgens berigten uit Malattia, was *Hafiz*-pacha daar aangekomen. Het was hem gelukt ongeveer 25,000 man van de verjaagde Turksche armee te verzamelen. Zijne nederlaag schijnt dus niet zoo volkomen te zijn geweest als men aanvankelijk geloofde.

— Volgens de laatste berigten uit Konstantinopel, van den 10den julij, had de tijding der nederlaag van *Hafiz*-pacha er wel is waar groote verslagenheid veroorzaakt, doch heerschte de volkomenste rust in de stad. *Chosrew*- en *Halil*-pacha ontwikkelden de grootste werkzaamheid; de eerste genoot het onbepaald vertrouwen des sultans. (*Oester. Beob.*)

Konstantinopel, 10 julij. Eindelijk is er een berigt van *Hafiz*-pacha, uit Malattia, aangaande den slag aan den Eufraat, ontvangen. De inhoud van hetzelve is nog niet bekend. Men wil weten, dat het zeer laconisch is: het Turksche leger is aangegrepen in het nadeel gebleven, hij — *Hafiz*-pacha — was naar Malattia teruggetrokken. (*Allg. Zeit.*)

ITALIË.

Chambery, 21 *julij*. Gisteren is de hangende brug van la Caille, een meesterstuk in hare soort, plegtig geopend geworden, en heeft den naam van Z. M. den koning van Sardinië, *Carlo Alberto*, ontvangen. Deze brug loopt over een ontzaggelijken door den stroom Usses uitgeholden afgrond, die den weg tusschen Annecy en Ginevra scheidt. De lengte dier brug bedraagt 188 en hare hoogte boven het bed der rivier ongeveer 178 meters.
(*H. Z.*)

ZWITSERLAND.

Zurich, 23 *julij*. Bij den landdag leverden heden de gezantschappen van Uri, Schwijtz, Unterwalden, Bazel-stad, Tessin en Neuenburg een protest in tegen het besluit van den landdag tot reorganisatie van het kanton Wallis: deze gezantschappen betwisten den landdag het regt om zich in de staatsbetrekkingen der kantons te mengen, en verwaren de bondsregten der eedgenootschappelijke standen. Deze verklaring wordt in het protokol aangeteekend.
(*P. A. Z.*)

DUITSCHLAND.

Hannover, 21 *julij*. Van allerwege is er krijgsvolk in de stad getrokken, [illegible] van Celle, Nienburg en Einbeck. De met verlof zijnde officieren zijn mede opgeroepen, en verscheidene piketten versterken 's nachts de wacht. De gensd'armerie is zoo veel mogelijk versterkt, en handhaaft, met de kurassiers der garde de orde op straat. (*Brem. Zeit.*)

Hannover, 23 *julij*. Gedurende eenige dagen hadden wij hoop, althans de plaatselijke geschillen spoedig bijgelegd te zien; er waren — trouwens niet officiëel — onderhandelingen gaande. Om niets te verzuimen wat den vrede bevorderen kon, had de magistraat bij de petitie, welke hij eenige dagen geleden overleverde, verklaard, dat het hem *nooit ingevallen* was in zijn adres iemand te willen beleedigen, veel min den aan Z. M. verschuldigden eerbied uit het oog te verliezen; men had slechts de staatkundige regten der stad en des lands willen handhaven. Dit scheen niet toereikend, de regering vorderde eene algeheele intrekking van het adres, en verzoek om vergiffenis, alsmede dat *Rumann* van zijn post als directeur der stad afstand doen zou, tegen een levenslang pensioen. De magistraat heeft hierin niet willen treden, en de zaak zal dus door de regtbanken worden beslecht, waarover de burgers onverholen hunne tevredenheid te kennen geven.
(*Kassel. Zeit.*)

Hannover, 23 *julij*. De aanzienlijke versterkingen van ons garnizoen en de geruchten omtrent eene voorgenomene gevangenneming en wegvoering van den heer *Rumann*, hebben de gemoederen nog meer opgewonden; sinds eenige nachten waken er altijd een [illegible] in de nabijheid van [illegible] wegvoering te kunnen verzetten. — Volgens brieven, uit verscheidene *oorden des lands*, hebben de voorvallen te Hannover overal grooten indruk gemaakt. Te *Osnabrük* heeft men een dankadres aan den stads directeur *Rumann* onderteekend: ook in andere steden schijnt dat voornemen te bestaan.
(*H. C.*)

Osnabrük, 23 *julij*. Er heerscht hier groote gisting. (*Brem. Zeit.*)

ENGELAND.

Londen, 27 *julij*. Te Birmingham en in andere plaatsen, waar de Chartisten woelingen hebben veroorzaakt, is het in de laatste dagen volmaakt rustig geweest. — Het huis der gemeenten heeft den minister *Russell* verlof gegeven tot het indienen eener wet, waarbij de plaatselijke besturen in Engeland en Wallis gemagtigd worden tot het oprigten van eene betere policie-magt.

— Brieven van Konstantinopel, alhier ontvangen, bevestigen het uitzeilen van de Turksche vloot uit de Dardanellen op den 2den dezer, er bijvoegende, dat dit geschied is, zonder weten of bevelen van het nieuwe Turksche ministerie. Men hield het echter niet voor waarschijnlijk, dat de kapudan-pacha ten oogmerk had, de vloot in handen der Egyptenaren te leveren; eerder, dacht men dat hij, vreezende afgezet te worden, het raadzaam geoordeeld had zich te verwijderen, ten einde op eenen afstand met beter gevolg over de voortduring van zijn bevelhebberschap te onderhandelen.

— De voortgang der stoomvaart bij onze koninklijke marine is opmerke[illegible] met betrekking tot het toenemen der grootte van de vaartuigen [illegible] kracht hunner machines. Zij zijn, wat de wapening als anders[illegible] minder dan de beste zeiloorlogschepen. In de opgave van den [illegible] zeemagt, in 1830 bekend gemaakt, vindt men slechts acht stoom[illegible] alleen de *Dee*, toenmaals in aanbouw, een oorlogschip zou [illegible] wezen, de *Columbia* uitgezonderd, die 360 tonnen meette, met [illegible] tonnen en van nagenoeg 100 paardenkracht, dienende tot [illegible] Middellandsche zee. Thans in 1839 tellen wij niet minder dan [illegible] stoomoorlogschepen en 38 stoompakketbooten, hetwelk een totaal van [illegible] stoomschepen oplevert, waaronder er eenige zijn die meer dan 1,000 ton meten, meer dan 400 paardenkracht hebben, en die met stukken van zwaar [illegible] zijn gewapend en in staat om zich met *oorlogschepen*, van welk [illegible] ter ook, te meten. Deze prachtige vloot van stoomschepen, die in korten tijd zoo aanzienlijk is geworden, kan een leger van 10,000 man naar het vaste land overbrengen, of, in geval van nood, in elk jaargetijde, dwars over de Atlantische zee stevenen.

FRANKRIJK.

Parijs, 27 *julij*. De kamer der pairs heeft zich heden bezig gehouden met de conceptwetten, betreffende de zeehavens, en waarbij 6,000,000 franken voor bouwwerken in gezegde havens wordt aangevraagd. Het overige der zitting is aan het benoemen van commissiën besteed.

De dag van den 27sten schijnt met veel orde te zullen afloopen. De kerken zijn behangen. Zij zijn gemerkt met de roemvolle cijfers der drie dagen. Nimmer zijn de grafsteden der in julij gevallen braven prachtvoller versierd geweest.

Eene volmaakte orde, eene godsdienstige stemming heerschen bij de van allerwege aan de slagtoffers bewezene hulde. De regering heeft gemeend vroegtijdig de noodige maatregelen te moeten nemen ter bewaring der openbare rust.

Parijs, 28 *julij*. De viering der julij-dagen gaat rustig voort. De bevolking verdringt zich in de straten, om aan de openbare vermakelijkheden deel te nemen. Intusschen zijn door de regering alle voorzorgen genomen, om eene verbreking der orde te voorkomen. De troepen zijn in de kazernen geconsigneerd.

— Het dagblad [illegible] zegt, [illegible] van den 24sten dezer, vernomen te hebben, *dat het Engelsche linieschip* Vangard *door het geschut van het Turksche eskader in den grond zoude geboord zijn.* Hoewel dit berigt als stellig wordt opgegeven, kunnen wij bezwaarlijk daaraan geloof hechten. Werkelijk was de *Vangard* in het gezigt der Fransche vloot, toen de Turksche zeemagt de Dardanellen verlaten heeft, Het moet dus eerst daarna zijn, dat deze gebeurtenis zoude plaats gehad hebben. Zoo dit berigt zich bevestigt, zoude hetzelve van het hoogste gewigt zijn, en schijnen te bewijzen, dat het Engelsche eskader zich tegen de vereeniging van de Turksche met de Egyptische vloot heeft willen verzetten, en tevens den kapudan-pacha dwingen tot den terugtogt naar de Dardanellen.

— Onder de loopende geruchten behoort, dat de graaf *Orloff* tot Russischen gezant bij het kabinet van St. James zou benoemd worden. Men wil zelfs, dat er in dit vooruitzigt groote toebereidselen ter ontvangst aan de ambassade te Londen worden gemaakt.

— In Frankrijk begint men thans in het vervaardigen van machines met Engeland te wedijveren. Op den spoorweg van Saint-Germain zijn, dezer dagen, proeven genomen met eene locomotive, vervaardigd in de fabrijk van de heeren *Frantz de Chelers en Comp* te Arras, welke zeer voldoende zijn uitgevallen. Binnen weinige dagen zullen de gezegde fabrijkanten, in [illegible] openbare [illegible]nemingen doen, met een' bewegingstoestel op gazo-p[illegible] en hetwelk aan elke soort van werking kan [illegible]

— Aan het bureau van het Engelsche gezantschap en aan dat van het ministerie van buitenlandsche zaken, worden dagelijks 4 à 500 passen geviseerd. Het getal vreemdelingen, dat in deze hoofdstad aankomt, is derhalve buitengewoon aanmerkelijk.

— In den Parijschen *Messager* leest men, dat er alle reden bestaat om te gelooven, dat *Mehemed-Ali* in de voorslagen van den kapudan-pacha heeft toegestemd, en de Turksche vloot alzoo onder zijne bescherming genomen. Ook zoude een gezant van *Abdul-Meschid* aan den onder-koning niet alleen het erfelijk gezag over Egypte, en over de pachaliks van Syrië en Arabië hebben toegekend, maar hem ook nog opgedragen de betrekking van opperbevelhebber der Ottomannische strijdkrachten, zoo ter zee als te land, met uitnoodiging zich naar Konstantinopel te begeven, om over de hooge belangen van den staat in overleg te treden.

BELGIË.

Brussel, 28 *julij*. Men meent zeer stellig te weten, dat er eerlang bevelen zullen worden gegeven, om de werken van Mons niet alleen, maar ook van Meenen, Ath, Philippeville en Mariënbourg te sloopen, zonder dat het noodig wordt gerekend de kamers daarover te raadplegen.

Brussel, 29 *julij*. De *Observatevr* bevat het berigt, dat den 27sten dezer te Arlon een koerier uit Brussel is aangekomen, dépêches overbrengende voor den generaal *Tabor* en de Belgische commissie der grensscheiding, ten gevolge waarvan onmidellijk aan de troepen, die Martelange bezetten, het bevel is gezonden, om dit dorp te ontruimen, hetwelk onzijdig moet blijven, en niet eer door de troepen van eene der beide partijen in bezit genomen mag worden, dan na de oplossing der daaromtrent bestaande moeijelijkheden. De ontruiming moet dadelijk plaats hebben.

Dit berigt wordt ten volle bevestigd door het *Journal d'Arlon*, welk dagblad zegt, dat, in den avond van den 27sten dezer, de militaire autoriteit aldaar bevel ontvangen heeft, *om onmiddellijk Martelange te ontruimen.*

— De *Moniteur* zegt, dat al de stukken voor de Utrechtsche commissie aan het ministerie van financiën in gereedheid waren, en op den bepaalden dag hadden kunnen verzonden worden, zoo het genoemd ministerie niet ware geïnformeerd geworden van een uitstel van acht dagen van de zittingen der gemengde commissie te Utrecht, op verzoek der Nederlandsche leden.

— Den 28sten heeft de generaal *Tabor* te Arlon van hier bevel ontvangen, om Martelange door de Belgische troepen onverwijld te doen ontrui-

... plaats moet onbezet blijven, tot dat omtrent de daarover gerezene geschillen bepaaldelijk beslist zal zijn.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 28 *julij.* Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken alsmede HH. Exc. de gezanten van Rusland en Hannover bij dit hof, zijn naar Duitschland vertrokken.

's Gravenhage, 29 *julij.* Z. M. heeft benoemd tot essayeur bij het hoofdbestuur van 's rijks munt te Utrecht, den heer *H. C. van Setten*, terwijl als zoodanig bevestigd is de heer *D. van Boom.*

— Men verzekert ook, dat Z. M. dezer dagen twee besluiten genomen heeft, verordeningen bevattende ter voortgaande uitvoering der wet omtrent het Nederlandsche muntwezen van 22 maart dezes jaars, waarvan wij den voornamen inhoud reeds vroeger hebben medegedeeld.

— Z. M. heeft bepaald, dat 's rijks zeemagt binnen 's lands zal bestaan: Op de Boven- en Beneden-Schelde, uit twee divisiën van acht booten, onder bevel, ieder van eenen kapitein-luitenant ter zee, doch onder het gezamenlijk opperkommando van den vice-admiraal *Gobius*, directeur en kommandant der marine te Vlissingen, en dat de bemanning van ieder dezer booten, (buiten het wachtschip te Vlissingen à 200 koppen) door elkander zal bestaan uit 20 à 22 koppen, alsmede, dat de overige negen booten, zich thans op de Schelde bevindende, zullen worden buiten dienst gesteld en opgelegd; zullende het kommando van de 2de divisie der 1ste afdeeling van de linie van defensie op de Schelde, waarmede de kapitein ter zee Coutier dit Duboffant thans is belast, worden opgeheven, en dezelfde kapitein ter zee, met ultimo dezer maand, op non-activiteit gebragt worden.

In de Maas en Goeree, tot de policie en voor de dienst der guarantie in de zeegaten Briele, Maassluis, Helvoetsluis en Brouwershaven (buiten het wachtschip te Helvoetsluis van 200 koppen) uit 5 kannoneerbooten, mede door elkander, mede bemand met 20 à 22 koppen.

En in de Noordelijke zeegaten Texel, Terschelling en het Vlie, (buiten het wachtschip te Willemsoord ad 200 koppen) uit 4 kanonneerbooten, ieder insgelijks met 20 à 22 koppen.

's Gravenhage, 29 *julij.* Bij besluit van den 16den dezer, heeft Z. M. de koning het opdelven van beenderen of andere dierlijke overblijfselen, mitsgaders het verkoopen en verbruiken van de alzoo opgedolven voorwerpen, verboden, met bepaling, dat de overtreders van dit verbod zullen gestraft worden volgens art. 1 der wet van 6 maart 1818. Bij dit verbod is overwogen, dat het opdelven van aan de thans heerschende veeziekte overleden of ten gevolge daarvan gedood vee, en vooral het verkoopen en verbruiken der uiterlijke bekleedselen van zoodanig vee, geacht moet worden zeer bevorderlijk te kunnen zijn aan de verspreiding der smetstof, en dat het alzoo van den pligt van het algemeen bestuur is, om daartegen maatregelen te nemen ten einde zoo veel mogelijk de verdere voortzetting van de zoo gevaarlijke ziekte, onder den Goddelijken zegen, te verhoeden.

... het Westland ... het afnemen is ... in die van Utrecht, weder eene andere ... geopenbaard; namelijk de tongblaar, waaraan ... een zeer groot aantal koebeesten ziek zijn geworden. Dezelfde kwaal wordt ook om Leiden waargenomen.

Mengelwerk.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

's Hage, 22 *julij* 1839.

Wel Ed. Heer,

Toen ik door den heer president van het hoog militair geregtshof beschuldigd werd, van onwaarheid te hebben geschreven, meende ik door het aanwijzen van de bron, waaruit ik eene daadzaak ontleend had, een einde aan alles te maken; maar neen, de heer president heeft in uw dagblad van donderdag ll. 18 julij nog eens geantwoord. Deze reis heeft die heer geestig en vernuftig de kwestie op een ander terrein overgebragt, en wil het doen voorkomen alsof ik beweerd had, dat de fiskaal van wijlen den majoor PASTEUR, circa *f* 1900 had genoten. — Dat heb ik niet beweerd, en dat kan men ook uit mijne woorden niet trekken. — Ik heb op pag. 10 en 11 van mijn klein boekje gezegd, dat de manier van procederen voor het militaire hof omslagtig en kostbaar was, en daartoe aangehaald de uitgegevene procedures contra den beroemden generaal KRAIJENHOFF en den majoor PASTEUR. Dat ik daarbij de som van *f* 1900 aan den fiskaal betaald opgaf, was natuurlijk, omdat het zoo in het gedenkschrift van PASTEUR vermeld staat, en ook daar is geen zweem van beschuldiging, als waren die gelden door den fiskaal genoten.

Ik heb die daadzaak aangehaald, om mijne opinie te bewijzen en niet om iets onaangenaams te zeggen ten aanzien van het hof, had ik dat gewild, zou ik uit het gedenkschrift van PASTEUR andere zaken hebben ...

Ik mag wel lijden dat de manier van procederen voor het hoog militair geregtshof aan den heer president beknopt en onkostbaar voorkomt; maar ik geloof dat alle advokaten en procureurs die ooit zaken bij dat hof hebben behandeld, met mij zullen instemmen, en van gedachten te dien aanzien met den president zullen verschillen.

Ik ben een aarts-vijand van pennenoorlog, en ik zal verder niet meer antwoorden, als de heer CONRADIJ mogt goedvinden nog eens over dit onderwerp te schrijven.

Met de plaatsing van dezen brief zal zich nogmaals verpligt rekenen

De schrijver der Wenschen, Verwachtingen en Uitzigten van Nederland.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

Mijn Heer!

In uwe Courant van den 27sten julij ll. een overgenomen artikel uit Parijs lezende, van de Gebroeders DUPONT, als uitvinders, om de oudste boeken en ook kopergraveersels, zonder behulp van letters of koperen platen, zeer naauwkeurig op steen te herdrukken, door scheikundige bewerking, zonder dat het oorspronkelijke blad of plaat hier iets door lijdt, — meen ik te mogen twijfelen of dit wel eene uitvinding van de heeren DUPONT is, dewijl reeds in 1825 dergelijke proeven met goed succes zijn daargesteld ter steendrukkerij van de heeren D. K. MULLER en Comp. alhier, door zekeren KAREL SENEFELDER, en later meer dergelijke proeven zijn genomen, waarvan ik UEd. hierbij een kleine proef zende, welke reeds destijds gemaakt is, en ik twijfel geenszins of deze manier van overdrukken is op meer andere steendrukkerijen bekend.

Indien UEd dit waardig keurt ter plaatsing in UEd. dagblad zal zulks aangenaam zijn aan

Uwen Dw. Dienaar
B. W. DIETZ.

Arnhem, den 28*sten julij* 1839.

Letternieuws.

De heer VAN MEERWIJK en zijne zonen, of het verderfelijke der sterke dranken. Een leesboek voor de jeugd, door A. BIBEN. Te Amsterdam bij *G. J. A. BEIJERINCK.*

Een klein boek, dat echter vele schoolboekjes te boven gaat. Rijk in inhoud, aangenaam en onderhoudend in stijl en inkleeding, bevalt het zich in alle opzigten aan. Mogt de prijs (ons onbekend) zoo gering zijn, dat het onmiddellijk op alle scholen in ons vaderland konde ingevoerd worden.

Wij meenen het niet genoeg te kunnen aanbevelen.

H.

Stedelijke Publicatiën.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS ... ter ... voor het huis van den heer notaris ..., ... de beide daar aanwezige grachten nabij de Velperbarriere. En zulks op conditiën, op de secretarie ter lezing liggende.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, alhier gebruikelijk.

Arnhem, den 30sten julij 1839.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 30 Julij 1 El 7 Palm 8 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 6 D.
Den 31 Julij 1 El 7 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 3 D.

Advertentiën.

Getrouwd:

H. G. KEPPEL HESSELINK
en
E. A. VIETOR.

WINSCHOTEN, den 26sten Julij 1839.

In den laten avond van den 25sten dezer, overleed alhier, in den ouderdom van 64 jaren en bijna ... maanden, de Weleerwaarde zeer Geleerde Heer *HENDRIK HERMAN DONKER CURTIUS*, Theol. Doct., Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Predikant alhier, sedert ... jaren President der Synode van de Nederlandsche Hervormde Kerk, ...

ARNHEM, den 29sten julij 1839.

Eenige Kennisgeving.

Onze lieveling, *HENRY CHARLES NICOLAS*, over welks geboorte wij ons ruim drie maanden verheugden, werd ons heden tot onze innige droefheid door den dood ontrukt.

ARNHEM, den 28sten Julij 1839.

Hr. van Rooij.
J. S. van Rooij
Geb. *la Chapelle.*

Algemeene en bijzondere Kennisgeving.

Op Dingsdag den 6den Augustus 1839, des avonds ten 7 ure, in het Logement *het Zwijnshoofd* te *Arnhem*, zal ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris Mr. *Gerard van Eck* bij toeslag worden geveild de navolgende, in Nos. 105 en 112 dezer Courant breeder omschrevene onroerende goederen, als:

1°. Het BUITENVERBLIJF *de Rijnheuvel*, van ouds bekend onder de benaming van *de Pottenbakkerij*, gelegen aan de drukbezochte wandeling *Onderlangs*, nabij *Arnhem*, verdeeld in drie Blokken; ingezet als volgt:

[illegible] op . . . . *f* 2,400.
[illegible] het Middelst gedeelte, op . . . » 800.
[illegible] het Oostelijk gedeelte, op . . . » 2,400.
Massa van het 1ste en 2de Blok op . . . . . . » 3,237.
Massa van de drie Blokken op . . . . » 6,100.

2°. Het HUIS en ERVE, staande aan de Oude Kraan, onder *Arnhem*, met afzonderlijk verhuurde woning en open erf, ingezet op . . . . *f* 3,001.

Ter bezigtiging vrage men vooraf den toegang bij de respective bewoners.

Op Maandag den 12den Augustus 1839, des avonds ten 7 ure, in het *Hôtel der Nederlanden*, binnen *Arnhem*, zal, door den Notaris Mr. *Gerard van Eck*, aldaar, bij toeslag worden geveild:

Het WINKELHUIS en ERVE, op de Groote Markt, naast het *Hôtel der Nederlanden*, binnen deze Stad, bij Nos. 110 en 116 dezer Courant breeder omschreven; ingezet op . . . . *f* 2,960.

Ter bezigtiging vervoege men zich bij den bewonenden Eigenaar *van Dillen.*

De HOFSTEDE EHRENTHAL, onder *Nijkerk*, op den 30sten Julij 1839 bij inzet geveild, is met de [illegible] *f* 15,000, [illegible] derzelve blijft [illegible] Augustus 1839 des middags om 12 [illegible] binnen *Nijkerk*, in het *Heeren-Logement*; terwijl inmiddels nadere inlichtingen te bekomen zijn ten kantore van den Notaris *Colenbrander* aldaar. — *Brieven franco.*

De Notaris Mr. *E. Æ. Hooglandt*, te *Dieren*, is voornemens, om, namens zijnen Principaal, op Donderdag den 8sten Augustus 1839, aan te vangen des voormiddags om 10 uur, in het *Hôtel Bellevue*, te *Dieren*, publiek, om contant geld, aan de meest en genoeg biedenden te verkoopen;

Dertig à Veertig stuks welig groeijende ORANJE en CITROEN-BOOMEN, benevens eenige BLOEM- en HEESTERGEWASSEN. — Daags te voren aldaar te bezigtigen.

LEES HIER!

Men vraagt IN HUUR, te dezer Stede, om dadelijk of zoodra mogelijk te kunnen aanvaarden:

Een goed logeabel, op stand gelegen WINKELHUIS, met opgave der locale situatie en van den huurprijs. — Adres onder Letter W. Z. bij den Uitgever dezer.

NEDER- EN MIDDENRIJNSCHE Stoomvaart-Maatschappij,

[illegible] Dusseldorp.

Dienst tusschen Mentz en [illegible] *Londen.*

De Stoomschepen van deze Maatschappij blijven voortdurend geregeld over *Arnhem* varen, en wel ieder *Zondag*, *Dingsdag*, *Donderdag* en *Vrijdag* des voormiddags *ten 10 ure* van *Arnhem* naar *Rotterdam*, en ieder *Maandag*, *Woensdag*, *Vrijdag* en *Zaturdag*, des namiddags *ten 3 ure* naar *Dusseldorp* en *Mentz* en tusschen liggende plaatsen.

Tot informatie zij dienende dat van de *Liggende Os*, op het Vreburg te *Utrecht*, een zeer geschikt rijtuig afrijdt, dat de Passagiers naar en van *Vreeswijk*, op, en van de Booten bezorgt; ook komen de reizigers die des morgens, bijtijds met de Diligences van *Zutphen* en *Doesborgh* naar *Arnhem* afrijden, aldaar tijdig genoeg aan, om met de Booten *ten 10 ure* naar *Rotterdam* te kunnen vertrekken. — Passagiers die zich van de Postwagen-Onderneming *Concordia*, des morgens *ten 8½ ure*, van *Amsterdam*, *ten 8 ure* van *Zwolle* en *'s Bosch* vertrekkende, zijn insgelijks tijdig genoeg te *Arnhem*, om met de Stoombooten, die *ten 6 ure* des namiddags naar *Dusseldorp* en *Mentz* varen, mede te kunnen gaan.

Nadere informatiën bij den Agent

C. W. Balck.

Arnhem, den 1sten Augustus 1839.

Rijn- en IJssel- STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling voor de maand Augustus.

Van *Amsterdam* naar *Kampen*, dagelijks, uitgezonderd des Woensdags, des morgens ten 7 ure.

Van [illegible] des middags circa ten 1 ure.

» *Keulen* » *Arnhem*, iederen Zaturdag, des morgens » 6 »,

» *Arnhem* » *Kampen*, » Zondag en Dingsdag, des morgens ten 5 ure.

Van *Zutphen* » *Kampen*, » Maandag, des morgens ten 6 ure.

» *Kampen* » *Arnhem*, » Maandag, des middags circa ten 12 ure.

Van *Kampen* » *Zutphen*, » Zondag, » » » » 2 ure.

Van *Kampen* » *Deventer*, » Dingsdag, » » » » 3 ure.

Van *Deventer* over *Arnhem* naar *Emmerik*, iederen Woensdag, des morgens ten 6 ure; vertrekkende van *Arnhem* des middags ongeveer ten 1 ure.

Van *Emmerik* naar *Keulen*, iederen Donderdag, des morgens ten 4½ ure.

In dadelijke correspondentie met *Maintz* en *Straatsburg*. Bij aankomst te *Amsterdam* in correspondentie met eene Diligence-dienst naar *Haarlem*, *'s Hage*, *Delft* en *Rotterdam*. Te *Kampen* voor de van *Amsterdam*, en te *Zwolle* voor de rivier-afwaarts komende Passagiers in correspondentie met een Diligence naar *Groningen*, *Almelo* en *Enschedé*, met een embranchement van *Hengelo* op *Oldenzaal*. — Ook vertrekt van bovengemelde plaatsen op geschikte uren eene Diligence, om [illegible] der Boot naar *Kampen* te *Amsterdam*, naar *Amsterdam* [illegible] *Zwolle* aan te komen.

Voor Passagiers, [illegible] te varen, zal bij een te geven sein worden aangeschoten, en [illegible] met de schuitjes te worden aangebragt.

*** Op heden wordt bij *C. A. Thieme* te *Arnhem* uitgegeven, en in de voornaamste Boekwinkels van het rijk verkrijgbaar gesteld:

PLEITREDE

VAN

Mr. Dirk Donker Curtius

VOOR DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN

TEN BEHOEVE VAN

C. A. Thieme,

DRUKKER EN UITGEVER DER

Arnhemsche Courant,

REQUIRANT IN CASSATIE.

Uitgesproken den 12den Julij 1839.

De prijs is *f* 0,50.

Deze belangrijke Pleitrede kan niet *algemeen* in commissie worden verzonden, en gelieven Heeren Boekhandelaren, die dezelve niet mogten hebben ontvangen, ze van hunne gewone correspondenten te ontbieden, of *franco* en *voor rekening* van den Uitgever zelven aan te [illegible]

Dezelve is onder andere te bekomen [illegible] en [illegible] te [illegible] en *Wijt en zonen*; te [illegible] en *Pabst*; te Leiden bij *van der Hoek*; te [illegible] te Utrecht bij *van Terveen & zoon* en *van Paddenburg* [illegible] bij *van Benthem en Jutting* en *Gebroeders Abrahams*; te Groningen bij *Oomkens*, *Schierbeek* en *van Zweeden*; te Leeuwarden bij *Brouwer* en *Suringar*; te Assen bij *van Tricht*; te Zwolle bij *van Stegeren*; te Deventer bij *Brouwer*; te Zutphen bij *Thieme*; te Doesborgh bij *Kets & Lambrechts*; te Nijmegen bij *Thieme*; te Tiel bij *Campagne en van Wermeskerken*; te 's Bosch bij *Palier & zoon*; te Breda bij *Broese*; te Haarlem bij *Loosjes* en *van Loghem*; te Alkmaar bij *Coster*; te Amersfoort bij *Blankenberg & zoon en Kaal*; te Harderwijk bij *Barends*; te Vlissingen bij *Mesdagh*; te Goes bij *Klemwens & zoon*; enz. enz.

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.